

RAPORT

Z PROJEKTU

Biblioteki pełne Dobrej Energii
I edycja

pvedobraenergia.pl

O projekcie

„Biblioteki pełne Dobrej Energii”, to autorski projekt Fundacji PVE Dobra Energia, którego celem jest promowanie edukacji ekologicznej i przyrodniczej dzieci i młodzieży, poprzez współpracę z wiejskimi bibliotekami z całej Polski. Współpracując z bibliotekami chcemy wzmacniać społeczności lokalne, podnosić wśród dzieci i młodzieży poziom wiedzy dotyczącej troski o środowisko naturalne, ekologii, odnawialnych źródeł energii (OZE), zmian klimatycznych, a także rozwijać ich zainteresowania naukami przyrodniczymi.

Konkurs skierowany jest do bibliotek szkolnych i publicznych z ośrodków wiejskich. Każda biblioteka, która zakwalifikuje się do projektu otrzymuje od nas bezpłatny pakiet książek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, na podstawie których przygotowuje i przeprowadza co najmniej 3 warsztaty edukacyjne. Trzy placówki, które przeprowadzą najciekawsze warsztaty, otrzymują nagrodę specjalną, czyli możliwość zorganizowania w swojej bibliotece spotkania z Adamem Zbyrytem – Ambasadorem naszego projektu.

Ambasador

Ambasadorem projektu jest Adam Zbiryt, biolog, ornitolog, popularyzator nauki i autor czterech książek przyrodniczych. Razem z redaktorem Marcinem Cichońskim, na antenie Radia 357, prowadzi cykl audycji przyrodniczych „Dwóch ludzi z puszczy” oraz podcast „Z Dobrą Energią w Las”. Występuje w serialu przyrodniczym „Podglądacze przyrody” emitowanym na antenie Polsatu. Był prelegentem prestiżowego TEDx-u i wielu innych wydarzeń popularnonaukowych.

Współpracuje z magazynem „Przekrój”, gdzie publikuje teksty na tematy przyrodnicze. Za działania popularyzatorskie otrzymał tytuł „Popularyzatora Nauki 2021” w kategorii Animator w konkursie zorganizowanym przez serwis PAP „Nauka w Polsce”. Jego książka „Sensacyjne życie ptaków. Pierzaste wampiry, tęczowe albatrosy i trujące przepiórki” otrzymała w 2023 roku Nagrodę internautów i czytelników Gazety Wyborczej w ramach plebiscytu Mądra Książka Roku.

W każdej edycji trzy biblioteki, które przeprowadzą najciekawsze zajęcia edukacyjne, otrzymują nagrodę specjalną – możliwość zorganizowania u siebie spotkania z Adamem Zbirytem.

Adam Zbiryt razem z Marcinem Cichońskim prowadzi podcast edukacyjny „Z Dobrą Energią w las”. Podcast zawiera wiedzę na temat ochrony przyrody i powstał we współpracy Fundacji PVE Dobra Energia i [Radia 357](https://www.radiopolska.pl).

Inauguracja

20 października 2023 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Mieścisku (woj. wielkopolskie) odbyło się spotkanie inaugurujące projekt. Specjalnym gościem tego wydarzenia został Adam Zbryt, który wygłosił wykład „Supermoce naszych zwierząt”.

[KLIKNIJ i obejrzyj film z inauguracji projektu.](#)

I edycja projektu

Rekrutacja do pierwszej edycji projektu rozpoczęła się 20 października 2023 roku. 1 grudnia ogłosiliśmy listę bibliotek zakwalifikowanych do udziału w projekcie. W pilotażowej, pierwszej edycji wzięły udział 24 placówki z całej Polski. Komisja Konkursowa wybrała te placówki, które zaproponowały najciekawsze, jej zdaniem, zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Lista nagrodzonych bibliotek:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie (woj. zachodniopomorskie)
- Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Błotnie (woj. zachodniopomorskie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwieniu (woj. mazowieckie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej (woj. kujawsko-pomorskie)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Dąbrowie Nowogardzkiej (woj. zachodniopomorskie)
- Biblioteka Szkolna SP w ach (woj. małopolskie)
- Powiatowa i Gminna Biblioteka Publiczna w Jerzmanowicach (woj. małopolskie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Kętach (woj. małopolskie)
- Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Sportu Biblioteka w Choroszczy, filia w Klepaczach (woj. podlaskie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnie (woj. wielkopolskie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Mieścisku (woj. wielkopolskie)
- Biblioteka Publiczna Gminy Nadarzyn, filia w Młochowie (woj. mazowieckie)
- Ośrodek Kultury i Biblioteki w Moszczenicy (woj. małopolskie)
- Biblioteka Szkolna w Nieczajnie Górnej (woj. małopolskie)
- Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko (woj. wielkopolskie)
- Biblioteka Publiczna im. Medarda Downarowicza w Łochowie, filia w Ogrodnikach (woj. mazowieckie)
- Gminna Biblioteka Publiczna Olszanka (woj. mazowieckie)
- Szkolna Biblioteka Szarych Szeregów w Piaskach (woj. kujawsko-pomorskie)
- Biblioteka Gminna im. Marii Konopnickiej w Rokietnicy (woj. wielkopolskie)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Strzelewie (woj. zachodniopomorskie)
- Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy (woj. wielkopolskie)
- Biblioteka Publiczna Gminy Tuchomie (woj. pomorskie)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Wierzbicinie (woj. zachodniopomorskie)
- Biblioteka-Międzypokoleniowe Centrum Kultury w Złotnikach Kujawskich (woj. kujawsko-pomorskie)

I edycja projektu

Do pierwszej edycji projektu zakwalifikowały się biblioteki z 7 polskich województw.

Najwięcej bibliotek zlokalizowanych było w województwach: małopolskim, zachodniopomorskim, mazowieckim i wielkopolskim. Najmniejsza miejscowość, w której organizowane były warsztaty liczy 320 mieszkańców.

Biblioteki zrealizowały łącznie 78 warsztatów edukacyjnych, promujących ekologię i ochronę środowiska wśród 1321 dzieci w wieku od 3 do 15 lat. Działania realizowane były od połowy stycznia do końca kwietnia 2024 roku.

78

warsztatów edukacyjnych

1321

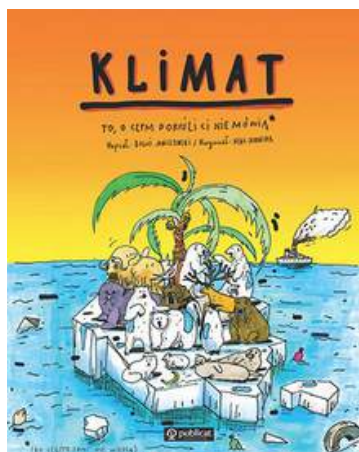
odbiorców działań

Zawartość pakietu książek

Każda biblioteka, która wzięła udział w projekcie otrzymała pakiet piętnastu książek skierowanych do różnych grup wiekowych – od dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym po młodzież i dorosłych. Wybraliśmy książki, które mają pozytywne opinie rodziców, nauczycieli i edukatorów, a także mogą inspirować dzieci i młodzież do samodzielnego badania przyrody i zachodzących w niej zjawisk.

Lista książek:

- **Miasto jutra** – Joanna Jagiełło, wyd. HarperKids
- **Po co wieje wiatr?** – Rafał Witek, wyd. HarperKids
- **Jak być eko, czyli wiersze o ekologii.** – Urszula Kamińska, wyd. GREG
- **Chodź na dwór. Praktyczne ćwiczenia z przyrody** – Ard Catherine, wyd. Kropka
- **Dobra energia. Źródła energii w przyrodzie** -Krystyna Bardos, wyd. HarperKids
- **Jagna i ekowyzwania** – Ewa Nowak, wyd. Czarna Owca
- **Możemy uratować naszą ziemię.** – Kirby Loll, wyd. HarperKids
- **Niewidzialna, niezbędna i wszechobecna energia** – Ch. Steinlein, A. Becker, wyd. Babaryba
- **Gramy w zielone. Ekoteatralki** – Kalina Jerzykowska, wyd. Literatura
- **Ocieplenie klimatu** – K. Scharmacher-Schreiber, S. Marian, wyd. Babaryba
- **Klimat. To, o czym dorośli ci nie mówią** – Boguś Janiszewski, wyd. Publicat
- **Palmy na biegunie północnym**– M. ter Horst, W.Panders, wyd. Nasza Księgarnia
- **Sekretne życie drzew.** – Peter Wohlleben, wyd. Otwarte
- **Ptaki Puszczy Białowieskiej** – Adam Zboryt, Adam Wajrak, wyd. Paśny Buriat
- **Bocian. Biografia nieautoryzowana.** – Adam Zboryt, Piotr Tryjanowski, wyd. Paśny Buriat

Przykłady realizowanych działań:

**WARSZTATY
RECYKLINGOWE**

**WARSZTATY
CZYTELNICZE**

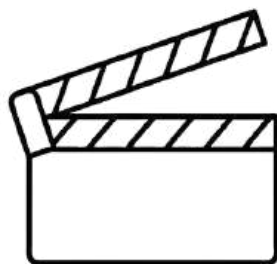
**WARSZTATY
PLASTYCZNE**

**WARSZTATY
OGRODNICZE**

TEATRZYKI

SEANSE FILMOWE

QUIZY

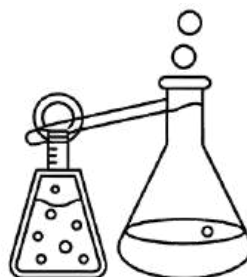
KONKURSY

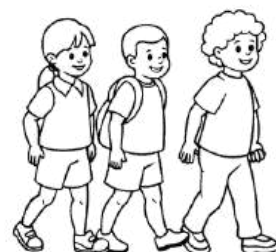
**SPOTKANIA
Z PSZCZELARZAMI**

**SPOTKANIA
Z LEŚNIKAMI**

**WARSZTATY Z
EKSPERYMENTAMI**

SPACERY

Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie (woj. zachodniopomorskie)

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Będzinie zorganizowane zostały zajęcia przy okazji Dnia Ziemi i Dnia Wody. Dzień Ziemi dzieci uczciły sadząc rośliny w bibliotecznych kwietnikach i rysując „Kredową łukę”. Bibliotekarz przeczytał fragmenty książki „Możemy uratować naszą Ziemię”, a dzieci wykonywały prace na konkurs plastyczny „Moja Ziemia – moim domem”, który również został zorganizowany w ramach projektu. W efekcie warsztatów powstał również dekalog Małego Ekologa.

W Dzień Wody zaproponowano zajęcia edukacyjne połączone z zabawą. Dzieci poznały tajemnice wody i jej znaczenie dla ludzi, roślin i zwierząt.

W ramach zajęć czytano utwory z książki „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii”.

Uczestnicy:

51 dzieci

w wieku 5-6 lat

Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Błotnie (woj. zachodniopomorskie)

Bibliotekarze z filii w Błotnie dokonali starań, aby część aktywności realizowanych w ramach projektu odbyła się na świeżym powietrzu i łonie natury.

Z okazji Dnia Lasu zorganizowano wyjazd do Nadleśnictwa Rokita. Podczas wycieczki dzieci dowiedziały się, jak wielką rolę odgrywa las w środowisku, odwiedziły szkółkę leśną, posadziły młode sadzonki drzew, a także nauczyły się liczyć wiek drzewa na podstawie jego słoików.

Z okazji Dnia Ziemi zorganizowano warsztaty dotyczące, m.in. segregacji śmieci oraz odnawialnych źródeł energii (OZE). Dzieci obejrzały film edukacyjny na ten temat.

Uczestnicy:

32 dzieci

w wieku 6-10 lat

Zorganizowane zostały również warsztaty czytelnicze, podczas których dzieci zapoznali się z książką „Futuropolis - miasto jutra”, a później dyskutowali o ekologii i środowisku, podnosząc w ten sposób swoją świadomość ekologiczną i uwrażliwiając się na kwestie związane ze zmianami zachodzącymi w przyrodzie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie (woj. mazowieckie)

Pierwsze zajęcia „Ocalmy pszczoły” łączyły edukację, kreatywność i integrację społeczności wokół ochrony pszczół. W części pierwszej dzieci spotkały się z pszczelarzem, który opowiedział o znaczeniu pszczół dla środowiska. Uczestnicy mogli zobaczyć strój pszczelarza, model ula, a także spróbować miodu. W drugiej części odbył się konkurs plastyczny, gdzie dzieci tworzyły książki o pszczołach, które potem zostały wyeksponowane w bibliotece.

W ramach zajęć „Las w książce i rzeczywistości” dzieci połączyły literaturę ekologiczną z doświadczeniami w lesie. Zorganizowano spacer, podczas których maluchy obserwowały przyrodę, a z zebranych materiałów tworzyły makiety lasu.

Uczestnicy:
200 dzieci
w wieku 3-13 lat

Ostatnie warsztaty „Drugie życie papieru” skupiły się na recyklingu starych książek, z których dzieci tworzyły książkowe zwierzęta, rozwijając umiejętności manualne i wiedzę ekologiczną. Spotkanie zostało przygotowane w oparciu o książkę Petera Wohllebena „Sekretne życie drzew”, przekazaną bibliotece w ramach grantu. Na koniec zajęć wszyscy uczestnicy zostali uwiecznieni na wspólnym zdjęciu, a chętni dodatkowo zrobili sobie zdjęcie w pszczelej fotobudce.

“ —

Udział w projekcie był niezwykle wartościowym doświadczeniem, zarówno dla naszej biblioteki, jak i całej społeczności lokalnej.

Dominika Śniadała

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej (woj. kujawsko-pomorskie)

Pierwsze warsztaty w bibliotece rozpoczęły się krótką pogadanką na temat ekologii, tak aby wprowadzić dzieci w temat zajęć, po czym zostały odczytane fragmenty książki „Po co wieje wiatr”, przekazanej bibliotece w ramach grantu. Następnie odbyły się zajęcia plastyczne, podczas których zadaniem uczestników było przygotowanie plakatu edukacyjnego na podstawie informacji z książki.

W ramach drugich zajęć odbyła się wycieczka przyrodnicza po okolicy. Celem tej wyprawy był bliższy kontakt z naturą i zebranie materiałów potrzebnych na zajęcia plastyczne, w trakcie których dzieci tworzyły strachy na wróble.

Uczestnicy:
51 dzieci
w wieku 6-12 lat

Podczas trzech warsztatów dzieci, za pomocą flamastrów do tkanin, ozdabiały ekologiczne torby, które po zajęciach zabraly ze sobą do domów. Wszystkie zajęcia zostały przeprowadzone przez bibliotekarza w Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej w okresie ferii zimowych.

“

Biblioteki pełne Dobrej Energii, to możliwość poznania elementów wiedzy ekologicznej, której nigdy za wiele i przełożenie ich na kreatywną zabawę z dziećmi. Dziękujemy za współpracę.

Danuta Wicher

Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Biskupiej

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Dąbrowie Nowogardzkiej (woj. zachodniopomorskie)

Pierwsze warsztaty pt. „Ekodzieci - myślimy o przyszłości” poświęcone zostały tematowi recyklingu i segregacji śmieci. Bibliotekarz zainicjował dyskusję, podczas której dzieci wykazały się dużą znajomością tematu. Chętnie wypowiadały się na temat segregowania śmieci i wyjaśniły, dlaczego należy to robić. Wiedziały, dlaczego pojemniki na śmieci występują w różnych kolorach, a pogadanka i czytanie fragmentów książki „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii” ugruntowała ich wiedzę. Chętnie też bawiły się w zabawę polegającą na segregowaniu śmieci do odpowiednich koszy.

Warsztaty zakończyły się wspólnym sprzątnięciem terenu wokół biblioteki.

Uczestnicy:
12 dzieci
w wieku 6-12 lat

Z okazji Dnia Ziemi odbyły się zajęcia dotyczące ochrony środowiska i recyklingu pt. „Ziemia naszym domem”. Korzystając z książki „Możemy uratować naszą Ziemię”, uczestnicy dyskutowali o tym, jak oszczędzać wodę, jedzenie i prąd, a także w jaki sposób segregować odpady i jak chronić naszą planetę. Na koniec dzieci wykonały prace plastyczne z wykorzystaniem materiałów wtórnych i wspólny plakat z okazji Dnia Ziemi.

Biblioteka Szkolna SP w Jerzmanowicach (woj. małopolskie)

Biblioteka w Jerzmanowicach przygotowała niezwykle bogatą ofertę warsztatów edukacyjnych dla dzieci.

Warsztaty „Ekologia w modzie” koncentrowały się na zrównoważonej modzie opartej na wykorzystaniu materiałów z recyklingu. Uczniowie wysłuchali fragmentów książki „Jagna i ekowyzwania”, która była wstępem do rozmowy o ochronie środowiska w kontekście przemysłu modowego. W drugiej części warsztatów uczestnicy otrzymali zestawy różnych materiałów z recyklingu, aby stworzyć własne modowe akcesoria. Na zakończenie warsztatów dzieci obejrzały krótką prezentację na temat możliwości kontynuowania zrównoważonej mody w życiu codziennym. Na sam koniec odbył się pokaz mody przed publicznością.

Uczestnicy:
101 dzieci
w wieku 7-14 lat

Warsztaty „Lasoterapia, czyli las na receptę” odbyły się w leśnej scenerii. W ich trakcie uczestnicy doświadczyli terapeutycznej mocy drzew, a także dowiedzieli się, jak ogromne korzyści niesie ze sobą las - uspokaja, relaksuje, dobroczynnie wpływa na mózg i samopoczucie. Poza tym dzieci aktywnie spędziły czas na leśnej zabawie: Jakie jest moje zwierzę/owad/drzewo? Wysłuchały także fragmentów książki „O czym szumią drzewa”, dowiadując się, jak niesamowitymi istotami są drzewa, które potrafią np. ze sobą rozmawiać i przywoływać deszcz. Na sam koniec uczestnicy praktykowali mindfulness. Każde dziecko wybrało drzewo, które podzieliło się z nim swoją dobroczynną energią. Aby oddać szacunek przyrodzie i podkreślić fakt, jak ważne jest dbanie o naturalne środowisko, młodzież zebrała śmieci z odwiedzonego lasu.

Elementem działań w ramach projektu był także konkurs ekologiczny „Drugie życie odpadów – coś z niczego” skierowany do wszystkich uczniów ze szkoły, którego celem było zainteresowanie dzieci zasadami segregacji odpadów, poszerzenie wiedzy ekologicznej dotyczącej obowiązującego systemu zbierania odpadów oraz podniesienie świadomości ekologicznej. Wszystkie prace trafiły na wystawę na świetlicy szkolnej, gdzie uczniowie oraz rodzice mogli je oglądać przez cały miesiąc lutego (2024). Część nauczycieli szkolnych oraz przedszkolnych wybrało się ze swoimi klasami/grupami na oglądanie tej wystawy w ramach zajęć lekcyjnych.

W kwietniu odbyły się warsztaty z okazji Dnia Ziemi oraz Dnia Książki, w ramach których zorganizowano kreatywne warsztaty ekologiczne pt. "Twórcze żywe obrazy". Warsztat rozpoczął się projekcją filmu edukacyjnego "Ekologia. Jak możemy dbać o planetę?" oraz rozwiązaniem quizu dotyczącego recyklingu i dbania o naszą Ziemię. Omówione zostały problemy związane z nadmiernym zużywaniem i gromadzeniem odpadów. Świetną nauką przez zabawę było również samodzielne segregowanie śmieci. W ramach finału warsztatów dzieci wykonały obrazy z materiałów pochodzących z recyklingu. Prace uczestników można było oglądać na wystawie do końca roku szkolnego. W warsztatach towarzyszyła dzieciom książka "Klimat. To, o czym dorośli ci nie mówią", dzięki której dowiedziały się, jak mogą pomóc Ziemi.

W ramach projektu zorganizowano konkurs ekologiczno-fotograficzny „Mój EKO-ogródek” skierowany do wszystkich uczniów szkoły. Jego celem było upowszechnienie i popularyzacja zakładania ogrodów przyjaznych owadom, propagowanie bioróżnorodności oraz rozwijanie umiejętności obserwacji otoczenia i jej dokumentowania. Wszystkie prace zostały udostępnione na stronie szkoły.

“

Biblioteki pełne Dobrej Energii to innowacyjny projekt edukacyjny, w którym miałam ogromną przyjemność wziąć udział.

Nasza szkolna biblioteka stała się inkubatorem pomysłów na rzecz promowania ekologii. Zarażanie miłością do świata przyrody stanie się naszym mottem przewodnim na kolejne lata, a moc dobrej energii zostanie już w naszej bibliotece na zawsze!

Małgorzata Poznańska Biblioteka Szkolna SP w Jerzmanowicach

Powiatowa i Gminna Biblioteka Publiczna w Jerzmanowicach (woj. małopolskie)

„Zagrajmy w bibliotekę – eksperymenty, gry i zabawy ekologiczne” to zajęcia, które rozpoczęły ferie w bibliotece w Jerzmanowicach. Uczestnicy zajęć przekonali się, że nauka i edukacja ekologiczna nie musi być nudna. Wszystko za sprawą warsztatów i gier ekologicznych. Głośne czytanie fragmentów publikacji pozyskanych w ramach grantu otworzyło ciekawą rozmowę o mniej lub bardziej oczywistych źródłach energii. Zainspirowani uczestnicy rozpoczęli zabawy, eksperymenty i doświadczenia związane z energią. Potencjał energetyczny grupy był imponujący – sami uczestnicy przekazywali między sobą energetyczne impulsy. Czerpiąc z wiedzy o zasadach przyciągania i odpychania elektrostatycznego, powodowali ruch przedmiotów lub ich przywieranie w najmniej spodziewanych miejscach.

Uczestnicy:
32 dzieci
w wieku 6-14 lat

„Opowiem Ci historię – przedstawienie teatrzyku kamishibai i zajęcia edukacyjne” to kolejne zajęcia przeprowadzone w ramach projektu. Rozpoczęły się od autorskiego przedstawienia teatrzyku kamishibai o mądrym i bezpiecznym dokarmianiu zwierząt zimą. Interaktywne przedstawienie było okazją do wprowadzenia dzieci w temat zajęć. Następnie uczestnicy poznawali gatunki zbóż, aby wspólnie przygotować właściwie skomponowane pyzy dla ptaków.

„Coś z niczego” – warsztaty recyklingowe” to wyjątkowo kreatywne i twórcze zakończenie ferii. Warsztaty zainspirowane były ekologicznymi publikacjami pozyskanymi w ramach projektu. Uczestnicy zostali wcześniej poinformowani o temacie zajęć i możliwości przyniesienia z domu zbędnych przedmiotów, opakowań, materiałów którym będą mogli dać drugie życie. Kreatywność uczestników wyraziła się w pomysłowych, zaskakujących i pięknych pracach, jakie powstały z, wydawałoby się, niepotrzebnych nikomu przedmiotów.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kętach (woj. małopolskie)

Gminna Biblioteka Publiczna w Kętach zrealizowała działania w 3 swoich filiach. W filii Podlesie w ramach warsztatów „Uratujmy naszą Ziemię” przez dwa dni grupa dzieci i młodzieży porządkowała teren bibliotecznego ogródka. Zalegała w nim gruba warstwa liści i gałęzi, które uczestnicy uprzątnęli do przygotowanych wcześniej, z materiałów z odzysku, kompostowników. Pozyskana z kompostowników ziemia zostanie wykorzystana do przyszłych eko warsztatów. Powyższe działanie zostały zainspirowane książką "Możemy uratować naszą Ziemię" Loll Kirby. Przy budowie kompostownika pomogli wolontariusze.

Uczestnicy:
80 dzieci
w wieku 6-14 lat

Na wspaniałą lekcję przyrody zatytułowaną „O drzewach i ich najmniejszych mieszkańcach” zostali zaproszeni uczniowie klasy pierwszej z Podlesia. Tematyka warsztatów została zainspirowana książką „Chodź na dwór”, w której szczególnie zaciekawili dzieci rozdziały o drzewach i ich najmniejszych mieszkańcach. Podczas spotkania przeczytano ciekawostki na temat życia drzew, próbowano określić wiek niektórych z nich i rozpoznawano gatunki po nasionach.

Następnie odbyła się projekcja krótkiego filmu o owadach, a moc emocji wzbudziły okazy zatopione w żywicy. Okazało się również, że pod lipami rosnącymi przy bibliotece znajduje się siedlisko kowali, tzw. tramwajarzy, które dzieci zobaczyły na własne oczy. Były do tego stopnia fascynujące, że podczas warsztatów uczestnicy sami wykonali owady z naturalnych materiałów, pochodzących z lasu. Temat owadów powrócił podczas kolejnych warsztatów w filii Podlesie, podczas których dzieci zajęły się budową domków i hoteli dla owadów, które zostały umieszczone na stałe w bibliotecznym ogródku.

Filia w Bielanach zorganizowała eko warsztaty dotyczące ocieplenia klimatu. Dyskutowano o tym, jak ingerencja w środowisko naturalne zaburza naturalną równowagę. Dużo uwagi poświęcono ptakom, które są bardzo wrażliwe na warunki atmosferyczne. Uczestnicy obserwowali ich pióra, słuchali odgłosów, poznawali trudne nieraz nazwy. Z kartonów zrobili szablony ptasich przyjaciół, które pomalowali, a następnie dokleili im pióra i skrzydła.

Na zakończenie działań dzieci tworzyły własne gry planszowe o tematyce ekologiczno-przyrodniczej z wykorzystaniem starych kart i wycinków z makulatury. Zrobiły nawet własne kostki do gry z niepotrzebnych klockowych układanek. Grały także w ciekawe planszówki o zwierzętach, w tym "Na ratunek zwierzętom". „Przewodnikiem” zajęć była dla uczestników książka K. Scharmacher-Schreiber i S. Marian "Ocieplenie klimatu".

W filii w Łękach młodzi czytelnicy mieli okazję wziąć udział w drużynowym ekobingo (Ekobingo - zagraj w przyrodę), w czasie którego zbierali m.in. liście, patyki itp. Znalezione materiały posłużyły później uczestnikom do stworzenia ekologicznych dzieł sztuki, które zainspirowane zostały książką „Po co wieje wiatr” R. Witka.

Wiosną w ramach warsztatów „Ptasie królestwo - spacer przyrodniczy i warsztaty” dzieci wybrały się na spacer doliną Soły, która przepływa przez wieś. Jest to obszar chroniony Natura 2000. Uczestnicy obserwowali przyrodę i starali się rozpoznać ptaki, które żyją w ich otoczeniu. Po wnikliwych obserwacjach wykonali swoje własne ptaki z modeliny, używając do ich ozdoby darów matki natury. Na zakończenie warsztatu wszyscy odpoczywali przy dźwiękach natury, delektując się melodią szumiących drzew, które osłaniały grupę od nadmiernego ciepła.

Miejsko - Gminne Centrum Kultury i Sportu Biblioteka w Choroszczy, filia w Klepaczach (woj. podlaskie)

W ramach spacerów z przyrodnikami i pracownikami Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, uczestnicy – zarówno dzieci z klas I-III, jak i rodziny, dorośli i emeryci – odwiedzili Park Muzeum Wnętrz Pałacowych.

Spotkanie pokazało, jak natura wpływa na zdrowie, oddziałując na wszystkie zmysły i wspierając rozwój fizyczny, umysłowy i emocjonalny. Uczestnicy zdobyli wiedzę o czerpaniu witalności z natury oraz o jej szanowaniu. Dzięki edukatorom z PKPK dzieci poznały historie związane z obserwacją zwierząt i ich tropów.

Łącznie odbyły się trzy edukacyjne spacerzy przyrodnicze.

Uczestnicy:
120 dzieci
w wieku 6-12 lat

Zorganizowane zostały również warsztaty plastyczne z wykonywania ekologicznych lapbooków. Najmłodsi czytelnicy biblioteki w Klepaczach oraz uczniowie Szkoły Podstawowej w Choroszczy podczas 4 warsztatów stworzyli foldery edukacyjne na podstawie lektur, które biblioteka otrzymała w ramach grantu. W atrakcyjnej i kreatywnej formie dzieci mogły zawrzeć informacje na temat szeroko pojętej ekologii i ochrony środowiska: segregacji śmieci, kwestii ocieplenia klimatu oraz innych ważnych zagadnień dotyczących recyklingu i proekologicznych zachowań ludzkich. Dzieci pracowały w grupach, a każdy warsztat był poprzedzony lekcją biblioteczną na podstawie książek otrzymanych w ramach projektu.

W Centrum Kultury odbyły się również dwa spotkania i prelekcje z przyrodnikami z Narwiańskiego Parku Narodowego połączone z projekcją krótkometrażowych filmów dla dzieci o tematyce przyrodniczej m.in. „Tajemnicza moc rzeki”. Dzieci miały okazję dowiedzieć się na temat ochrony wody, jej właściwości, a także poznać ciekawostki związane z rzeką Narew.

Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnie (woj. wielkopolskie)

W ramach projektu zorganizowany został konkurs plastyczny „Energia jest blisko nas” skierowany do dzieci w wieku 7-14 lat. Zadaniem konkursowym było narysowanie komiksu – krótkiej historii obrazkowej, której głównym elementem było wykorzystanie energii odnawialnej. Inspiracją była książka pt.: „Niewidzialna, niezbędna i wszechobecna energia – Ch. Steinlein, A. Becker. Prace konkursowe zostały wyeksponowane w formie wystawy w galerii biblioteki.

Uczestnicy:
60 dzieci
w wieku 6-13 lat

W ramach kolejnych warsztatów odbył się spacer po Mórkowskim Jarze z przedstawicielką nadleśnictwa pt. „Przyrodniczy detektywi”. Mórkowski Jar, to bardzo urokliwe miejsce położone w Dolinie Samicy, gdzie wytyczono ścieżki z ciekawymi punktami do obserwacji przyrody.

Uczestnikami były dzieci z grupy przedszkolnej oraz I klasy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Goniembicach. Podczas wycieczki uczestnicy dowiedzieli się wielu ciekawostek o ochronie przyrody, zwierzętach zamieszkujących las, a także szukali ich tropów. Następnie został zorganizowany piknik w promieniach wiosennego słońca. Dzieci wysłuchały fragmentów książki pt: „Chodź na dwór! Praktyczne ćwiczenia z przyrody”- Catherine Ard. Na koniec bawiły się i integrowały w otoczeniu pięknej przyrody.

„Futuropolis” to warsztaty animacji, na które biblioteka zaprosiła uczniów klasy III z Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Lipnie wraz z wychowawcą. W ramach spotkania uczniowie przygotowywali krótką animację inspirowaną książką "Futuropolis - miasto jutra". Dzieci z ogromnym zaangażowaniem podeszły do tego zadania. Z przygotowanych wcześniej elementów scenografii i postaci tworzyły sceny filmowe. Każda grupa miała przydzielone poszczególne fragmenty książki, które animowała. Na koniec wyznaczeni lektorzy nagrali ścieżkę dźwiękową, która została dodana do filmu. Po kilku dniach odbyła się uroczysta premiera animacji, która jest dostępna na kanale YouTube Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie. [LINK](#).

“

Misją naszej biblioteki jest tworzenie miejsca spotkań i rozmów.
Dzięki projektowi Fundacji PVE Dobra Energia mogliśmy poruszyć
ważne społecznie kwestie i pomóc szerzyć wiedzę o ekologii wśród
dzieci i młodzieży z lokalnej społeczności.

Dziękujemy za współpracę!

Marlena Frąckowiak

Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnie

Biblioteka Publiczna Gminy Nadarzyn, filia w Młochowie (woj. mazowieckie)

W trakcie pierwszych zajęć zatytułowanych „Po co wieje wiatr” uczestnicy mogli sprawdzić samodzielnie, jak działają pewne zjawiska atmosferyczne i jaki wpływ na nie ma działanie człowieka. Obserwowano, jak zachowuje się ciepłe i zimne powietrze, jak zmieniają się właściwości powietrza przy jego podgrzaniu i schładzaniu. Uczestnicy warsztatu mogli samodzielnie zbadać opór powietrza – wycinali z pasków papieru kształty wzorowane na nasionach roślin - żeby pokazać, jak zmiana kształtu obiektu wpływa na to, w jaki sposób spada on na ziemię (zwalnia, przyspiesza, zmienia kierunek lotu itd.).

Uczestnicy:
20 dzieci
w wieku 5-10 lat

Na drugim spotkaniu zatytułowanym „Jak w szklarni” prowadzący pokazywał uczestnikom różnicę w tym, jak nagrzewają się różne materiały architektoniczne. Dzieci mogły dotykać i porównywać temperaturę kostki brukowej, trawy, piasku – zadanie miało zobrazować zjawisko wysp ciepła, które sprawia, że w miastach / terenach zabudowanych jest cieplej. Prowadzący przedstawił, do czego wykorzystuje się energię słoneczną. Rozmawiano o szklarniach i o uprawie warzyw, owoców i kwiatów o każdej porze roku. Uczestnicy mogli też przetestować samodzielnie małe panele fotowoltaiczne, a na zakończenie wysiewali nasiona roślin przyjaznych dla zapylaczy ziół. Później przysyłali do biblioteki zdjęcia z własnymi mikrouprawami.

Na trzecim spotkaniu, które było poświęcone modzie i produkcji ubrań („Noszę się eko”), dzieci dowiedziały się, z czego powstają ubrania, ile zasobów jest potrzebnych, żeby wyprodukować, np. jedną koszulkę. Prowadząca pokazywała, na czym polega różnica między ponownym wykorzystaniem (reuse) a recyklingiem, oraz dlaczego warto wydłużyć okres wykorzystania rzeczy. Uczestnicy wymyślali, jak można to zrobić (pożyczanie, odsprzedawanie niepotrzebnych zabawek, naprawianie i przerabianie), a na koniec warsztatów sami przerabiali stare koszulki na torby.

Ośrodek Kultury i Biblioteka w Moszczenicy (woj. małopolskie)

Pierwsze warsztaty pt. „Ciekawe, dlaczego wieje wiatr!” składały się z trzech części: spotkania z autorem bloga „Pogoda okiem Marka”, warsztatów tworzenia latawców oraz ich puszczania. Pan Marek w przystępny sposób wyjaśniał dzieciom, jak różnice temperatur, ukształtowanie terenu i Słońce wpływają na ruch powietrza, zarażając uczestników swoją pasją. Następnie dzieci z entuzjazmem tworzyły własne latawce, a po warsztatach z radością puszczali je w powietrze. Spotkanie z panem Markiem i warsztaty samodzielnego tworzenia latawców były nie tylko wyjątkowym doświadczeniem, ale także inspiracją do dalszych badań i eksploracji tajemnic przyrody.

Uczestnicy:
75 dzieci
w wieku 5-15 lat

Z okazji Dnia Ziemi odbył się Międzygminny Konkurs Recytatorski "Ekologia dziś wygrywa, jej tajniki wiersz odkrywa". Konkurs zgromadził liczne talenty artystyczne z terenu gmin Biecz, Rzepiennik Strzyżewski i Moszczenica. Miał na celu nie tylko promowanie sztuki recytacji, ale przede wszystkim edukację ekologiczną oraz kreatywne zaangażowanie młodych ludzi w dbanie o środowisko naturalne. 28 uczestników rywalizowało w trzech kategoriach wiekowych: przedszkolaki, uczniowie klas I-IV oraz uczniowie klas V-VIII. Wszyscy zaprezentowali różnorodne utwory poetyckie, których tematyka oscylowała wokół ekologii, przyrody i odpowiedzialnego korzystania z zasobów naturalnych.

Podczas trzecich zajęć pt. „Sami urządzamy nasz ogródek”, uczestnicy mieli okazję nauczyć się praktycznych umiejętności ogrodniczych oraz poszerzyć swoją wiedzę na temat uprawy roślin i ekologicznego podejścia do ogrodnictwa. Dzieci dowiedziały się, jak założyć podwyższone grządki, nauczyły się rozpoznawać i porównywać nasiona roślin oraz poznały ich zastosowanie kulinarne. Zdobytą wiedzę od razu wykorzystwały w praktyce, ponieważ wzięły udział w sadzeniu roślin, na wcześniej przygotowanych grządkach. Mali ogrodnicy przygotowali na koniec ekologiczne tabliczki z nazwami zasadzonych roślin i obiecali doglądać roślin, które samodzielnie posadzili.

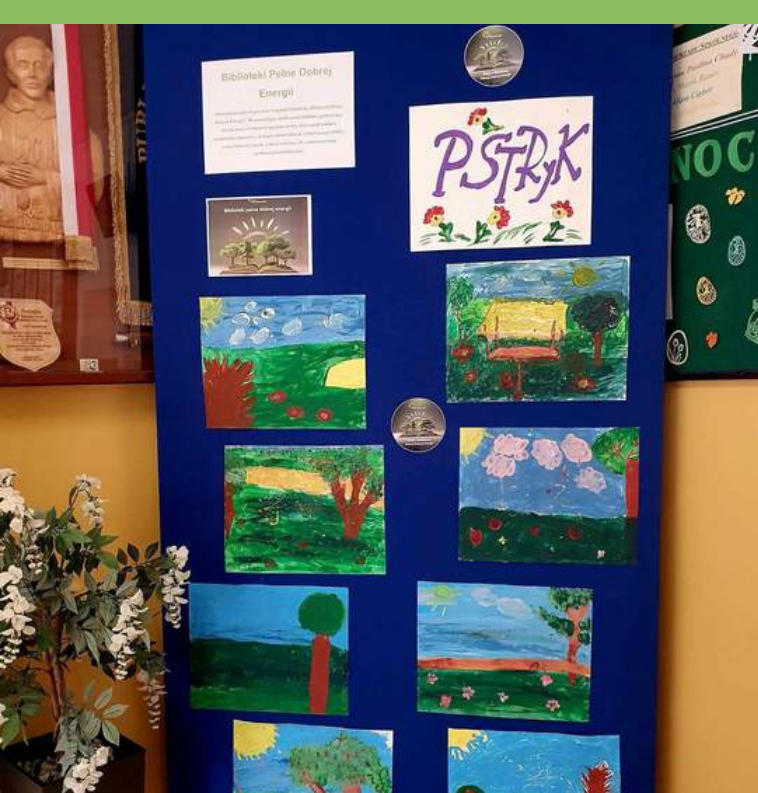
Biblioteka Szkolna w Nieczajnie Górnej (woj. małopolskie)

Pierwsze zajęcia warsztatowe odbyły się w dwóch grupach (dzieci młodsze i starsze) i oparte były na publikacji „Możemy uratować naszą Ziemię” Kirby Loll. Uczestnicy omówili z nauczycielem bibliotekarzem tematykę książki i dyskutowali nad kierunkami sprzątania świata z elektrośmieci.

„Niezwykła opowieść o drzewach” to tytuł drugich warsztatów przygotowanych w szkolnej bibliotece. Zostały one przeprowadzone w oparciu o publikację „Sekretne życie drzew” Petera Wohllebena. W ramach warsztatów dzieci tworzyły model drzewa z przyniesionych różnorodnych form przyrody.

Uczestnicy:
38 dzieci
w wieku 8-12 lat

W czasie trzecich warsztatów plastycznych zatytułowanych „Pstryk” uczestnicy poznali tematykę wybranych książek ekologicznych, a następnie przygotowali prace plastyczne, na których przedstawili miejsca nieskazitelnej przyrody ze swojego najbliższego otoczenia. Dzieci podzieliły się dobrą energią, prezentując swoje prace na wystawie „Pstryk”.

Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko (woj. wielkopolskie)

Pierwsze warsztaty przygotowano w oparciu o książkę „Chodź na dwór”. W działaniach aktywnie wykorzystano ćwiczenia w niej zawarte. Uczestnicy wybrali się nad ujście rzeki Samy do Warty i obserwowali przyrodę budzącą się z zimowego snu. Zrobili odciski kory drzew rosnących w okolicy. Na zakończenie spotkania w ramach dodatkowej zabawy dzieci chodziły na szczudłach, grały w klasy i malowały kredą.

W ramach spotkań z czytelnikami pod hasłem „Czytanie jest w dechę!” uczestnicy zapoznali się z wierszykami ekologicznymi „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii” U. Kamińskiej. Po spotkaniu z literaturą przyszedł czas na warsztaty plastyczne, w trakcie których dzieci wykonały zabawkę z materiałów ekologicznych (rolki po papierze, sznurek, papier), a także fantazyjne lornetki mogące służyć do obserwacji przyrody.

Uczestnicy:
44 dzieci
w wieku 5-17 lat

W ramach warsztatów „Rodzinna włącząca po lesie” uczestnicy najpierw czytali fragmenty książek „Możemy uratować naszą Ziemię” i „Lasoterapia”, a następnie wyruszyli do Puszczy Noteckiej, by obserwować przyrodę i zachwycać się jej pięknem. Dzieci rozpoznawały rodzaje drzew, obserwowały ślimaki, wsłuchiwały się w śpiew ptaków. W czasie wyprawy robione były zdjęcia, które można było następnie obejrzeć na wystawie w bibliotece.

“

Projekt „Biblioteki pełne Dobrej Energii” umożliwił nam realizację zajęć, podczas których mogliśmy uwrażliwić dzieci i młodzież na piękno otaczającej przyrody i przybliżyć tematykę ekologiczną w sposób lekki, łatwy i przyjemny. Z pewnością jeszcze nie raz będziemy korzystać z podarowanych przez Fundację książek, by realizować kolejne eko - pomysły. Dziękujemy za współpracę!

Aleksandra Górowska

Biblioteka Publiczna Gminy Obrzycko

Biblioteka Publiczna im. Medarda Downarowicza w Łochowie, filia w Ogrodnikach (woj. mazowieckie)

Pierwsze warsztaty - „Drewniane donice z materiałów z recyklingu” – rozpoczęły się od przeczytania na głos wybranych wierszy z książki „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii” U. Kamińskiej oraz dyskusji na temat: co to znaczy być eko? Później uczestnicy dyskutowali o dawaniu drugiego życia pozornie niepotrzebnym przedmiotom, by na koniec warsztatów skonstruować kwietnik z palet i hotel dla owadów oraz rabatkę, na której zostały posiane rośliny miodne. Na pamiątkę spotkania każdy uczestnik zabrał do domu wykonaną przez siebie kompozycję – kwiat w donicy z materiałów z recyklingu.

Uczestnicy:
30 dzieci
w wieku 5-14 lat

Kolejny warsztat, to wykład z okazji Międzynarodowego Dnia Ptaków: „Spotkanie z bocianem”. Uczestnicy udali się pod gniazdo bociana białego, pod którym fotograf pan Emilian Sito opowiadał o tych ciekawych ptakach. Dzięki wiedzy zdobytej dzięki książce „Bocian. Biografia nieautoryzowana” A. Zboryta i P. Tryjanowskiego dzieci mogły przełamywać stereotypy dotyczące bocianów, np. tego, co lubią jeść. Po tej części spotkania uczestnicy mogli sprawdzić swą wiedzę na temat bocianów w quizie. Później pan prelegent zaprezentował zebrany sprzęt do obserwowania i fotografowania przyrody i każdy z uczestników dzięki okularom połączonym z dronem mógł podziwiać teren z lotu ptaka. Na zakończenie dzieci zbudowały czatownię, dzięki której mogły obserwować ptaki, nie płosząc ich.

Następnie odbył się spacer do lasu z okazji Dnia Ziemi, na który uczestnicy zabrali książkę Catherine Ard pt. „Chodź do lasu. Praktyczne ćwiczenia z przyrody”. W trakcie wycieczki dzieci badały tropy zwierząt i analizowały ścięte pnie drzew. Zostały także sporządzone mapy wycieczki z zaznaczeniem najciekawszych miejsc. Poza tym pan Emilian dzięki specjalnej kamerze pokazał, jak wygląda podwodne życie mokradeł. Na zakończenie dzieci dzięki okularom połączonym z dronem mogły z lotu ptaka obserwować trasę wycieczki. Wrażeniami ze spotkania podzielono się przy ognisku.

Gminna Biblioteka Publiczna Olszanka (woj. mazowieckie)

W lutym został ogłoszony konkurs fotograficzny „Piękno użytków ekologicznych”. Na terenie gminy Olszanka znajduje się aż 6 takich użytków (w Szydłowie – „Wodnik”; w Mszannie – „Na błotach”; Łużyk; Błotniak; w Próchenkach – „Liwo”; w Radlni – Białe Błoto). Zadaniem uczestników było zrobienie 3 fotografii ukazujących piękno tych miejsc. Nagrodzono wszystkich ośmiorgo uczestników, a ich prace można było podziwiać na wystawie.

Wiosną dla uczniów klas III – V została zorganizowana wycieczka do lasu. Przewodnikiem była pani leśnik pracująca w Nadleśnictwie Sarnaki. W lesie dzieci szukały pierwszych oznak wiosny. Poza tym mogły spróbować soku z brzozy, zobaczyć paśnik dla zwierząt leśnych czy lizawkę. Nauczyły się także liczyć wiek drzewa ze słoików na pniu. Pani przewodnik zwróciła także uwagę na prozdrowotne walory spacerów po lesie.

Uczestnicy:
72 dzieci
w wieku 9-14 lat

Uczestnicy wycieczki dowiedzieli się także, na czym polega praca leśnika i co wchodzi w zakres jego obowiązków. Aby te informacje dotarły do szerszego grona odbiorców, pani leśnik spotkała się także z uczniami klas VII i VIII SP w Olszance.

Ostatniego dnia warsztatów uczniowie klas IV-VIII NSP w Szydłowie wraz z opiekunami (39 osób) wybrali się na wycieczkę rowerową. Celem wyprawy było poszukiwanie bocianich gniazd w 3 miejscowościach należących do gminy: Próchenki, Szydłówka i Klimy. Wycieczka była świetną okazją do zapoznania się z ciekawostkami na temat tego ptaka na podstawie książki „Bocian. Biografia nieautoryzowana”. Wszystkie znalezione gniazda zostały sfotografowane, a fotografie znalazły się na wystawie podsumowującej projekt.

Szkolna Biblioteka Szarych Szeregów w Piaskach (woj. kujawsko-pomorskie)

W ramach pierwszych warsztatów „Dzień bez opakowań” zostały przeprowadzone zajęcia dotyczące procesu powstawania folii i plastiku oraz czasu jego rozkładu.

Uczestnicy zapoznali się z formami segregacji plastiku i folii oraz recyklingu, wspólnie omawiali, co może powstać z przetworzonych surowców, a później wykonali plakat.

Na zajęciach technicznych z kolei uczniowie mieli okazję poznać techniki szycia toreb wielorazowego użytku, które każdy z uczestników otrzymał na własność.

Warsztaty „Uzdrowianie dźwiękiem” dotyczyły procesu powstawania dźwięku oraz jego zdrowotnego wpływu na człowieka. Starsi uczniowie na zajęciach informatycznych przygotowali ulotki dla dzieci młodszych, by te mogły dowiedzieć się, w jaki sposób dźwięk natury wpływają kojąco na człowieka.

Uczestnicy:
23 dzieci
w wieku 13-14 lat

Przeprowadzono również zajęcia muzyczne, w których to dzieci musiały odgadnąć odgłosy/ dźwięki wydawane przez zwierzęta oraz przyrodę (szum drzew, wody, deszcz, wodospad, itp.) wsłuchać się i określić, jaki dźwięk jest najbardziej przyjazny dla ich ucha.

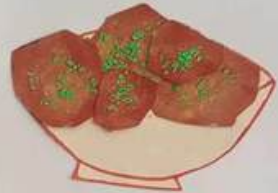
W ramach „Dnia bez mięsa” został ogłoszony konkurs na przepis dania wegetariańskiego, a zwycięskim przepisem okazał się autorski przepis na „klopsiki z soczewicy i kaszy gryczanej”. Przeprowadzone zostały również zajęcia z przygotowywania kanapek bez mięsa i innych dodatków pochodzenia zwierzęcego.

KLOPSIKI Z SOCZEWICY I KASZY GRYCZANEJ

SKŁADNIKI:

- * 2   UGOTOWANEJ KASZA GRYCZANA
- * 2   UGOTOWANEJ SOCZEWICA
- * 1/2 Płatki OWSIANE
- * 1 PAPRYKA WĘZONA
- * SÓL, PIEPRZ
- * OLEJ

1. Podsmaż posiekaną cebulę, dodaj do niej soczewicę, paprykę wędzoną i smaż przez kilka chwil, aż smaki się połączą.
2. Do większej miski przetrz kaszę oraz podsmażoną soczewicę i podziel masę na 2 części. Jedną z nich zmiksuj blenderem i połącz z drugą masą. Dodaj płatki owsiane i wymieszaj.
3. Uformuj klopsiki i smaż na patelni kilka minut aż będą rumiane i złociste. Podawaj z ulubionym sosem i warzywami.

SMACZNEGO!!!

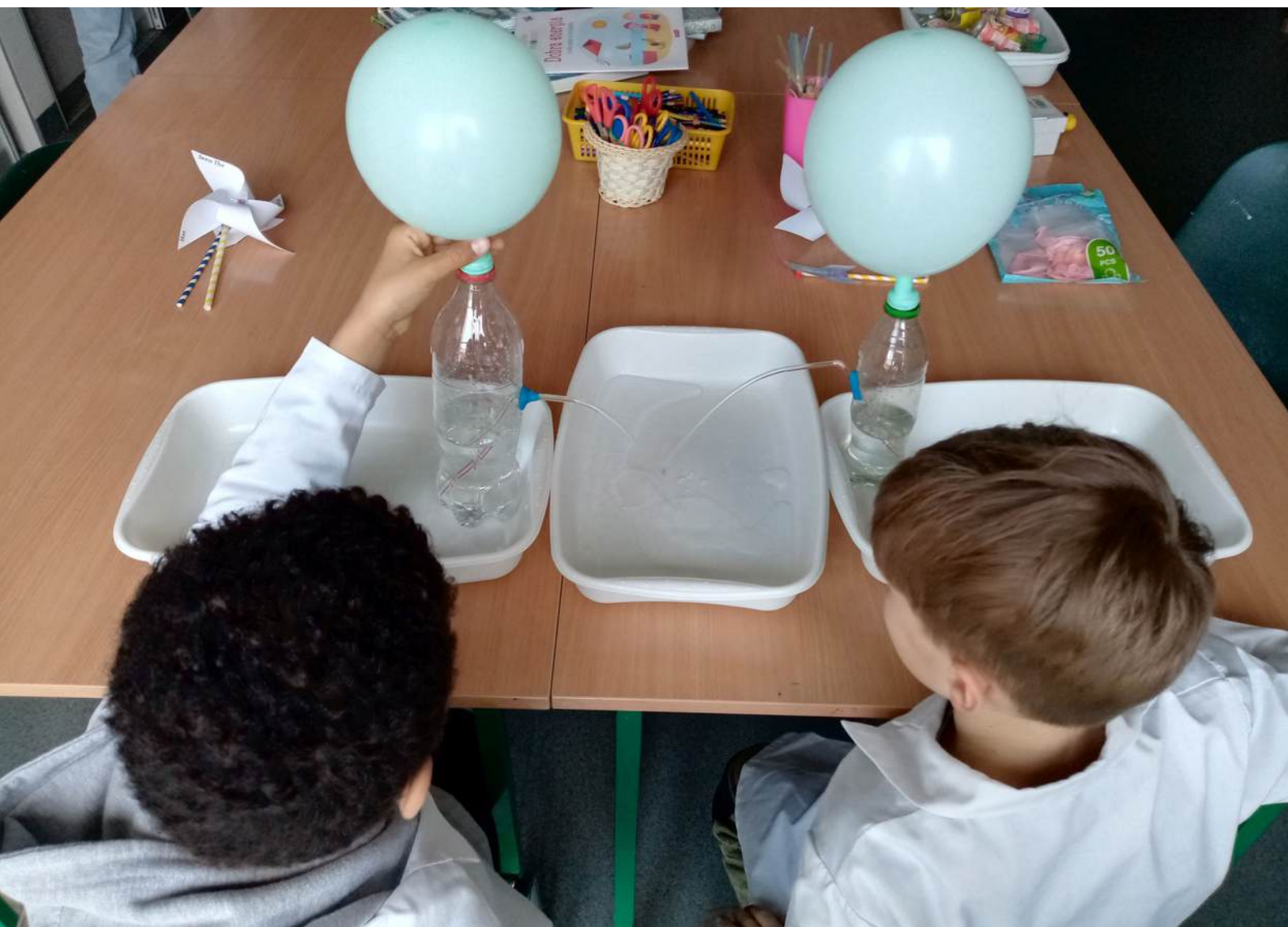
Biblioteka Gminna im. Marii Konopnickiej w Rokietnicy (woj. wielkopolskie)

W ramach działań projektowych biblioteka przeprowadziła trzy warsztaty ekologiczne z dziećmi, w oparciu o publikacje edukacyjne pozyskane w ramach grantu. Tematem przewodnim wszystkich warsztatów była wszechobecna ENERGIA – ENERGIA WOKÓŁ NAS! Jako pierwszy odbył się warsztat na temat energii chemicznej. Przybliżył on dzieciom temat reakcji egzoenergetycznych, jak również zagadnienia związane z energią jądrową. Uczestnicy zajęć przeprowadzili eksperymenty obrazujące siłę reakcji. Dzieci przetestowały również działanie ogniwa galwanicznego w eksperymencie „prąd z owoców i warzyw”. Na zakończenie obserwowały reakcję z efektem chemiluminescencyjnym, używając świateł chemicznych.

Uczestnicy:
28 dzieci
w wieku 7-9 lat

Następnie dzieci wzięły udział w warsztacie na temat energii powietrza. W trakcie zajęć omówiono działanie siły powietrza, możliwości wykorzystania powietrza pod ciśnieniem do wywołania różnorodnych efektów: wystrzału papierowej rakiety oraz stworzenia fontanny z butelki po napoju. Uczestnicy wykonali papierowe wiatraczki, aby samodzielnie przekonać się, jak można wykorzystać siłę wiatru.

Jako ostatni odbył się warsztat dotyczący energii wody, podczas którego uczestnicy dowiedzieli się, że podobnie jak wiatr, siłę wody można wykorzystać do produkcji zielonej energii. W trakcie warsztatów skonstruowano turbinę wodną - zasilaną wodą spiętrzoną w modelu z butelki po napoju.

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Strzelewie (woj. zachodniopomorskie)

W bibliotece w Strzelewie zorganizowano warsztaty "Ty też możesz uratować świat, gdy poznasz jego walory" dla dzieci w wieku 3-6 lat, na podstawie książek "Po co wieje wiatr" R. Witek oraz "Akademia ekowiedzy - dobra energia". Warsztaty rozpoczęły się głośnym czytaniem oraz pogadanką na temat składników przyrody - pogody, do których należy wiatr. Zostały omówione zagadnienia dotyczące przydatności wiatru, np. w elektrowniach wiatrowych. Następnie przeprowadzono kilka doświadczeń z wiatrem, np. dzieci podmuchowały piórka przez słomkę do napojów, imitując wiatr i sprawdzały, jak siła podmuchu działa na lekkie rzeczy, a jak na ciężkie. W kolejnym etapie dzieci pompowały baloniki, by sprawdzić, czy powietrze, które przemieszcza wiatr, można zamknąć w jakimś pojemniku oraz czy jest ono ciężkie i jak szybko potrafi się przemieścić (wydostać) z pojemnika - balonika.

Uczestnicy:

33 dzieci

w wieku 3 -12 lat

Na koniec dzieci wspólnie zrobili wiatraczki z papieru i słomek, które uruchamiały, podmuchując w skrzydełka imitując w ten sposób pracę turbin z elektrowni wiatrowych. Podsumowaniem warsztatów było zgodne stwierdzenie, że wiatr jest bardzo ważny, chociaż czasami wydaje się być trochę uciążliwy.

Kolejne warsztaty „Świat w twoich rękach” odbyły się dwa razy dla dwóch różnych grup wiekowych: dla dzieci w wieku 3-7 lat oraz dla dzieci w wieku 8-12 lat. Zajęcia zostały przeprowadzone w formie japońskiego teatru papierowo-obrazowego kamishibai, do którego zostały przygotowane plansze w oparciu o książki "Jak być eko, czyli wiersze o ekologii". Poszczególne utwory przedstawiały treść scen z zakresu: segregacji, recyklingu, dawania drugiego życia niepotrzebnym przedmiotom, czyli upcyklingu, ekologii, klimatu, globalnego ocieplenia, energii wiatrowej, energii słonecznej, ochrony roślin i zwierząt. Zostały one przedstawione w obu grupach wiekowych przy akompaniamencie ekopiosenki „Świat w naszych rękach” z repertuaru ZoZi. Następnie dzieci musiały zastosować zdobytą wiedzę w praktyce: miały posegregować odpady i poprzyklejać na odpowiednie plansze oznakowane kolorami pojemników na odpady. W trakcie pracy dzieci dyskutowały, do czego można wykorzystać niektóre odpady.

Dzieci ze starszej grupy przy pomocy wychowawców przygotowały z butelek pet słonia i auto wyścigowe. Symbolem czystego i zadbanego ekologicznie miejsca był dla dzieci bocian biały, o którym kilka ciekawostek zaczerpnęły z książki A. Zbiryta "Bocian. Biografia nieautoryzowana". Zwieńczeniem ekowarsztatów było wykonanie ślicznych bocianów z wykorzystaniem surowców wtórnych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy (woj. wielkopolskie)

Ze względu na duże zainteresowanie dzieci udziałem w warsztatach zorganizowano łącznie 5 spotkań (trzy w bibliotece gminnej i dwa w filii bibliotecznej).

Zimą w bibliotece odbyły się warsztaty ekologiczne „Tworzymy ogrody w szkle”, w których wzięły udział dzieci z terenu gminy Trzcinica. Zanim jednak uczestnicy zabrali się za tworzenie swoich „małych ekosystemów”, wysłuchali kilku wierszy z książki „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii”, z których dowiedzieli się, czym jest ekologia oraz jakie ma ona znaczenie dla świata. Ponadto dzięki książce „Chodź na dwór! Praktyczne ćwiczenia z przyrody” poznali cechy charakterystyczne drzew, ich historię oraz nauczyli się rozpoznawać ich wiek na podstawie stołu.

Uczestnicy:
105 dzieci
w wieku 5-12 lat

Po części edukacyjnej przeprowadzono quiz, w którym uczestnicy mieli okazję wykazać się nowo zdobytą wiedzą. Wyłonieni laureaci zostali nagrodzeni upominkami. Następnie „mali ekolodzy” przeszli do głównego punktu spotkania czyli tworzenia „ogrodu w szkłe”. Po wysłuchaniu wskazówek prowadzących krok po kroku tworzyli unikatowe kompozycje, warstwowo wkładając do szklanego naczynia keramzyt, ziemię, cebulki żonkili, dekoracyjne kamyczki oraz mech chrobotek.

Następnie odbyły się warsztaty „Ceramiczne dekoracje”. Zanim uczestnicy zabrali się za tworzenie swoich małych dzieł, wysłuchali wiersza z książki „Jak być eko, czyli wiersze o ekologii”, z którego dowiedzieli się, czym jest ekologia i jakie ma ona znaczenie dla świata. Warsztaty zostały przeprowadzone przez panią z pracowni artystycznej. Podczas zajęć dzieci poznały podstawowe techniki lepienia z gliny oraz dowiedziały się o właściwościach gliny. Każdy miał okazję wykonać własnoręczną dekorację, walcując glinę, a następnie tworząc figurki aniołów. Do dyspozycji dzieci były szablony i kolorowe szkiełka. Młodzi uczestnicy mieli również okazję zasiąść przy kole garncarskim, formując własne puchary, kubeczki, wazoniki czy miseczki.

Jako ostatnie odbyły się warsztaty ekologiczne pt. „Dwie torby, czyli ten kłamca umie szyc”, w których wzięły udział dzieci z terenu gminy Trzcinica. Zanim jednak uczestnicy zabrali się za udekorowanie swojej torby ekologicznej, wysłuchali fragmentu opowiadania z książki „Jagna i ekowyzwania” pt. „Dwie torby, czyli ten kłamca umie szyc”. Następnie przeszli do głównego punktu spotkania, czyli tworzenia pięknych toreb ekologicznych.

Udział w warsztatach pozwolił dzieciom poszerzyć wiedzę na temat ekologii, wielokrotnego wykorzystywania ekologicznych toreb papierowych, poszanowania przyrody, a także rozwinąć zdolności manualne, kreatywność i samodzielność.

W Filii Bibliotecznej w Laskach odbyły się warsztaty pt. „W pracowni recyklingowej, czyli nie będę się wciskać”. Tematyka spotkania krążyła wokół zagadnień środowiska, dobrego klimatu i odpowiednich form dbania o stan naszej planety. Uczestnicy rozmawiali o torbach, jakich używają podczas zakupów i dowiedzieli, że lepiej dla środowiska jest korzystać z toreb papierowych lub wielokrotnego użytku, które w porównaniu z wyrobami plastikowymi są mniej szkodliwe dla otaczającej nas przyrody.

Warsztaty powstały w oparciu fragment książki pt. „Jagna i ekowyzwania”, który został przedstawiony uczestnikom w formie teatrzyku kamishibai. Na koniec warsztatów dzieci samodzielnie ozdabiały papierowe torby.

Kolejnym spotkaniem, które odbyło się w Filii Bibliotecznej w Laskach, były warsztaty ekologiczne pt. „Pszczoły są potrzebne!”. Podczas spotkania poruszono temat pszczół i ich cennej roli, jaką odgrywają w naszym środowisku. Zajęcia zostały podzielone na część czytelniczną i plastyczną, a także przygotowany został miniquiz, na podstawie nowo zdobytej wiedzy.

Podczas części artystycznej zadaniem dzieci było stworzenie papierowego plastra miodu.

Uczestnicy:
4/4 dzieci

pvedobraenergia.pl

W przeddzień pierwszego dnia wiosny zostały zorganizowane warsztaty zatytułowane „Biało – czarny z czerwonym dziobem, czyli o polskiej gwiazdzie wśród ptaków”. Na podstawie książki „Bocian. Biografia nieautoryzowana” przygotowano w formie fiszek ciekawostki o tym niezwykłym ptaku. W trakcie omawiania ciekawostek dzieci wklejały je do swojego lapbooka. Na koniec dwie osoby przebrały się za bocianią parę i odpowiadały na pytania dziennikarzy, w których rolę wcieliły się pozostałe dzieci. Była to ciekawa powtórka materiału.

„Spacer z książką pełną dobrej (eko)energii” to warsztaty w plenerze. Dzieci włożyły do plecaków książki otrzymane od fundacji i ruszyły w plener w poszukiwaniu ekologicznych rozwiązań. Panie opowiadały o energii pozyskiwanej ze słońca i wiatru (panele na budynku remizy, lampy solarne dodatkowo zasilane wiatrakami), kontenerach PCK, w których można umieścić niepotrzebną odzież, oraz o ogrodzie deszczowym, w którym wykorzystuje się deszczówkę.

Na koniec warsztatów uczestnicy zainspirowani książką „Chodź na dwór! Praktyczne ćwiczenia z przyrody” odbijali na kartkach struktury kory drzew, szyszek i kamieni, by później wyciąć je i dzięki specjalnej maszynie zrobić z nich przypinki, które następnie zawisły na plecach małych odkrywców przyrody.

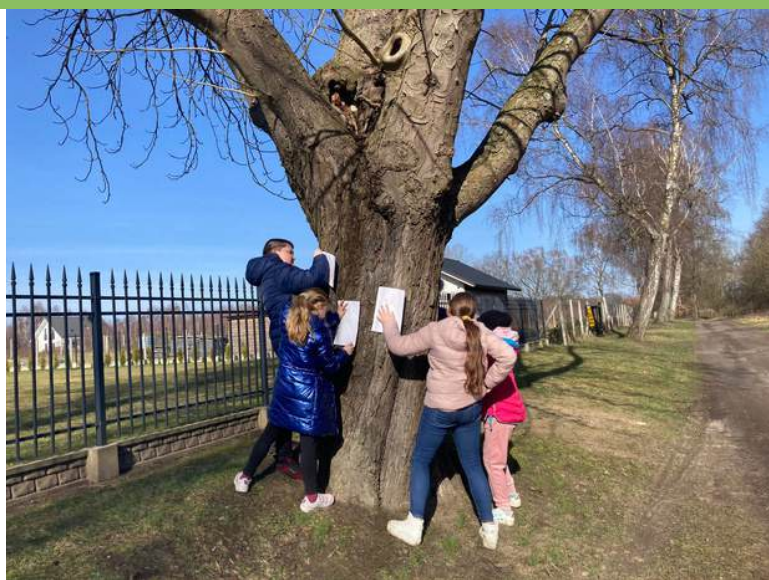
Miejska Biblioteka Publiczna w Nowogardzie, filia w Wierzbicinie (woj. zachodniopomorskie)

Pierwsze zajęcia polegały na wycieczce po okolicy. Uczestnikom towarzyszyła książka „Chodź na dwór! Praktyczne ćwiczenia z przyrody”. Dzieci wcieliły się w rolę przyrodniczych detektywów, obserwowały chmury, a największym zainteresowaniem cieszyły się „drzewne odbitki”.

Na drugich zajęciach dzieci wyszły z biblioteki na świeże powietrze i wspólnie czytały fragmenty książek: „Jagna i ekowyzwania”, „Niewidzialna, niezbędna i wszechobecna energia przewodnik po świecie pełnym energii”, „Dobra energia. Źródła energii w przyrodzie”, „Możemy uratować naszą Ziemię”.

Uczestnicy:
50 dzieci
w wieku 6-10 lat

W ramach warsztatów ekologicznych w Światowym Dniu Recyklingu dzieci wybrały się na wycieczkę do Celowego Związku Gmin R-XXI w Słajsinie. Na warsztatach dzieci obejrzały film „Śladami naszych odpadów”, uczyły się prawidłowej segregacji odpadów oraz zwróciły uwagę, jak długo dane odpady się rozkładają. Następnie zostały oprowadzone po Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami.

Biblioteka – Międzypokoleniowe Centrum Kultury w Złotnikach Kujawskich (woj. kujawsko-pomorskie)

Pierwsze warsztaty poświęcone zostały tematyce „Eko toreb”. Dzieci wykonały torby z nienoszonych koszulek, dzięki czemu nauczyły się, że warto dawać drugie życie przedmiotom, które z pozoru nie są już nam potrzebne, zamiast wyrzucać je i kupować nowe.

Podczas warsztatów „Śladami babki zielarki” dzieci spacerowały po łące w poszukiwaniu ziół znanych naszym babciom, takich jak babka lancetowata, pokrzywa, mniszek lekarski czy fiołki. Uczestnicy odkryli w ten sposób, że natura kryje w sobie bogactwo leków z „naturalnej apteki”.

Uczestnicy:
78 dzieci
w wieku 5-12 lat

W Dyskusyjnym Klubie Książki odbyło się czytanie książki „Sekretne życie drzew”, po którym nastąpiła dyskusja na temat zadziwiających umiejętności drzew.

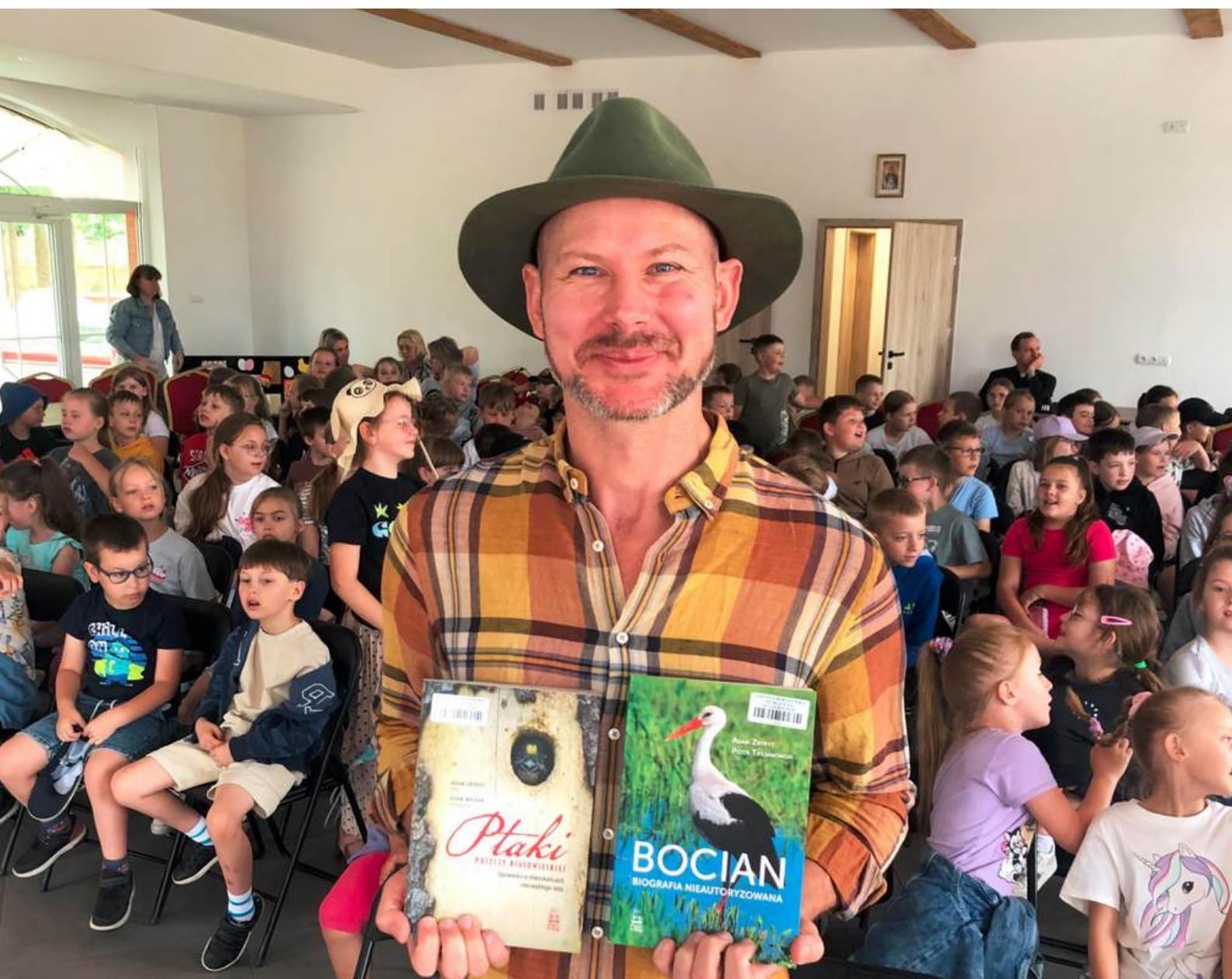
Następnie zrealizowane zostały warsztaty literacko – plastyczne z głośnym czytaniem książki „Po co wieje wiatr”, która była wstępem do dyskusji o roli wiatru w przyrodzie oraz książki „Jagna i ekowyzwania”. Po przeczytaniu jej fragmentów, dzieci wzięły udział w konkursie plastycznym zatytułowanym „Bo my jesteśmy eko”. Przyznano dwa wyróżnienia.

Nagroda specjalna

W każdej edycji projektu Komisja Konkursowa przyznaje nagrodę specjalną trzem bibliotekom, które przeprowadziły najciekawsze, jej zdaniem, zajęcia edukacyjne. Nagrodą jest możliwość zorganizowania w placówce bibliotecznej spotkania z Ambasadorem naszej fundacji — Adamem Zbirytem, cenionym biologiem, ornitologiem i autorem książek przyrodniczych. Posiedzenie Komisji Konkursowej dotyczące nagrody specjalnej odbyło się 24 maja 2024 r. Jej decyzją nagroda została przyznana:

- Ośrodkowi Kultury i Bibliotece w Moszczenicy
- Gminnej Bibliotece Publicznej w Czerwinie
- Bibliotece Publicznej w Łochowie, filia w Ogrodnikach

Spotkanie w Gminnej Bibliotece Publicznej w Czerwinie

12 czerwca 2024 r. odbyło się spotkanie w Gminnej Bibliotece Publicznej w Czerwinie, w którym wzięło udział ponad 100 dzieci z miejscowych szkół i przedszkoli. Spotkanie poświęcone zostało supermocom zwierząt. Adam Zbyryt opowiedział o polskich zwierzętach, które posiadają niezwykle umiejętności.

Spotkanie w Ośrodku Kultury i Bibliotece w Moszczenicy

Biblioteka w Moszczenicy zorganizowała 15 lipca 2024 roku trzygodzinny spacer przyrodniczy po Księżym Lesie. Nasz ambasador pojechał na południe Polski, aby wraz z grupą dzieci i dorosłych przemierzyć pobliski las w poszukiwaniu tropów zwierząt. Uczestnicy spaceru mieli okazję nie tylko posłuchać na temat jego mieszkańców i wyszukiwać znaków ich obecności, ale także zadawać pytania, co też zresztą chętnie czynili. Grupa spotkała na swojej drodze m.in. motyla- rusałkę pawika, znalazła skorupki jajek drozda, piórka gołębia grzywacza oraz okaz czarnej miotły, ale także natrafiła na ślady wilka.

Spotkanie w Bibliotece w Ogrodnikach

23 sierpnia 2024 r. Adam Zbryt odwiedził trzecią bibliotekę, która zlokalizowana jest w miejscowości Ogrodniki i stanowi filię Biblioteki Publicznej w Łochowie.

Na powitanie naszego ambasadora dzieci wyrecytowały wiersze, które były jednocześnie wprowadzeniem w temat spotkania, które dotyczyło super mocy polskich zwierząt. Temat niezwykle zaintrygował wszystkich gości, którzy licznie przybyli na spotkanie.

Po prelekcji był czas na pytania i rozmowy z Adamem Zbrytem, a następnie odbyło się wspólne ognisko, na którym nie zabrakło także naszego ambasadora.

Kolejne edycje projektu

Do końca sierpnia 2024 roku trwa 2. edycja projektu "Biblioteki pełne dobrej Energii, w której wzięło udział 50 placówek z całej Polski. Konkurs wniosków do kolejnej, 3. edycji ruszy w jesień 2024 roku. Zapraszamy wiejskie biblioteki z całej Polski do przesyłania pomysłów na warsztat ekologiczne. Szczegóły: pvedobraenergia.pl/projekty/biblioteki-pelne-dobrej-energii

Mnożymy dobrą energię

Fundacja PVE Dobra Energia

ul Barycka 36 F 86-005 Białe Błota

fundacja@pvedobraenergia.pl

+48 798 619 515

www.pvedobraenergia.pl

Koordynatorka projektu:

Natalia Chruścicka

natalia@pvedobraenergia.pl

+48 513 316 579

